

Česko napravuje ostudu. Premiér Fiala na konferenci COP 27 oznámil příspěvek do Zeleného klimatického fondu

8. listopadu 2022 - PRAHA: Česko napravuje loňskou ostudu Andreje Babiše z klimatické konference v Glasgow a signalizuje ochotu spolupracovat na ochraně klimatu. Premiér Fiala právě v projevu na konferenci COP 27 v Egyptě oznámil obnovení českého příspěvku do Zeleného klimatického fondu. Z rozpočtu MŽP se bude v letech 2024-2027 do fondu přispívat částkou 1 milion dolarů ročně. [1] Česko se k plnění tohoto závazku vrací po pauze z období vlády Andreje Babiše. V aktuálně probíhajícím období do fondu narozdíl od Česka přispívaly například všechny ostatní země Visegrádské čtyřky.

Už v roce 2009 na klimatické konferenci v Kodani slíbily rozvinuté země, mezi něž Česko patří, zemím z rozvojového světa finanční pomoc s klimatickými opatřeními. Ta měla v letech 2020-2025 dosahovat výše 100 miliard dolarů ročně. Slíbenou částku se zatím v žádném roce mobilizovat nepodařilo. Ke splnění tohoto slibu v celkové výši 600 miliard dolarů pro uvedené období tak bude nutné v následujících letech částku 100 miliard naopak překročit.

V neděli před svým odletem do Egypta premiér oznámil médiím také připojení Česka ke globálnímu závazku snížit emise metanu do roku 2030 o 30 % oproti roku 2020. [2] Většina zemí světa k závazku *Global Methane Pledge* přistoupila už na loňské konferenci COP 26 v Glasgow. "Metanový rest" tak Česko dohání s ročním zpožděním. Petr Fiala dnes vystoupil s projevem na Summitu státníků v egyptském Šarm-aš Šajchu. Ten probíhá ve dnech 7. - 8. listopadu jako součást dvoutýdenní 27. klimatické konference OSN (COP 27).

Jitka Martínková, účastnice COP 26 a COP 27 za Klimatickou koalici, řekla: "Oproti loňskému projevu Andreje Babiše v Glasgow byl Fialův projev změnou k lepšímu. V oblasti Zeleného klimatického fondu ale teprve doháníme země jako Polsko a přistoupením k metanovému závazku se zpožděním dobíháme i státy jako Uzbekistán, Pákistán či Albánie. Je třeba, aby vláda naznačený kurz rozvíjela i dál a vrátila Česko zpět na mapu světa také přípravou ambiciózních klimatických plánů na domácí úrovni. Na masivní rozvoj obnovitelných zdrojů stále čekáme a například větrné elektrárny u nás téměř neexistují. V Egyptě ale premiér jednal s korunním princem Bahrajnu o fosilních palivech."

Miriam Macurová, expertka na klimatickou politiku v Greenpeace ČR, řekla: "Petr Fiala jako premiér předsednické země EU by měl na COP 27 prosazovat ambiciózní klimatickou politiku, tak aby se podařilo udržet globální oteplování pod úrovní 1,5 °C. Místo toho ale řeší to, aby Evropa nenesla veškeré náklady na cestě k uhlíkové neutralitě. Uniká mu tak podstata, pokud země Evropské unie a spolu s nimi i zbytek světa nezvýší své klimatické cíle, bude pozdě, bez ohledu na to, kdo to nakonec zaplatí. Proto dnes oznámený příslib obnovení příspěvků do Zeleného klimatického fondu musí být doprovázen dlouhodobou ambiciózní klimatickou politikou na domácí a mezinárodní úrovni, v čem ČR zatím zaostává."

Pavel Příbyl, ředitel FoRS, řekl: *“Česká republika přijela na klimatický summit jako jedna z mála bohatých zemí, které v období 2019-2023 do Zeleného klimatického fondu vůbec nepřispěly. Částka, kterou vláda oznámila poskytnout na období 2024-2027, se jeví jako nanejvýš symbolická.”*

Veronika Murzynová, expertka na energetickou transformaci, CDE, řekla: *“Koncentrace metanu v atmosféře se od počátku industriální éry více než zdvojnásobila, produkujeme jej v rekordním tempu. Je to přitom skleníkový plyn, který je v horizontu dvaceti let až 86 krát silnější než oxid uhličitý. Podle analýz Mezinárodní energetické agentury (IEA) [3] například víme, že opatření k výraznému snížení emisí metanu z těžby ropy a zemního plynu lze zavést rychle, jsou jednoduchá a finančně efektivní. Snížení emisí metanu tak patří mezi nejúčinnější opatření, která mohou vlády podniknout k dosažení globálního klimatického cíle.”*

Stanislava Tomková, projektová koordinátorka Na mysli, řekla: *Klimatické konference COP bohužel do značné míry reprodukuje již existující nerovnosti a klimatickou nespravedlnost. Díky našim projektovým aktivitám v zemích globálního Jihu víme, že hlas těch nejzranitelnějších ze zemí drtivě postižených důsledky klimatické krize zůstává nevyslyšen. Nemají možnost, jak se COPů zúčastnit, ani prostředky, aby si takovou cestu mohli dovolit, bojují o holé přežití. Česká republika by se měla zasadit o efektivní pomoc a o skutečnou klimatickou spravedlnost. To, že začneme plnit své závazky a budeme přispívat 1 milion USD ročně do Zeleného klimatického fondu však rozhodně nestačí.*

Kontakty:

Jitka Martínková, Klimatická koalice, tel. 728 399 452, jitka.martinkova@klimatickakoalice.cz

Miriam Macurová, Greenpeace, tel. 771 154 362, miriam.macurova@greenpeace.org

Pavel Příbyl, Fórum pro Rozvojovou spolupráci, tel. 603 207 249, pavel.pribyl@fors.cz

Veronika Murzynová, Centrum pro dopravu a energetiku, tel. 728 267 356,

veronika.murzynova@cde-org.cz

Stanislava Tomková, Na mysli, stana@namysli.cz

Poznámky pro editory a editorky:

[1] Víz usnesení vlády z 27. října 2022

<https://apps.odok.cz/attachment/-/down/NANACKSBNGRH>

[2] Více například zde:

<https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/fiala-cr-pristupi-k-zavazku-snizit-emise-metanu-nejmene-o-30-/2281979>

[3] Zprávy a analýzy v AJ zde:

<https://www.iea.org/reports/curtailing-methane-emissions-from-fossil-fuel-operations>

<https://www.iea.org/reports/net-zero-by-2050>

